

Undersökningsprotokoll

Lör- dagen den

8 april

1939.

Ang.

Billing, Axel,

född den 30 mars 1897.

H ä k t a d .

Billing:

Om sig: sid. 16.

I saken: " 17.

Ann. 1400/3-1939.

Y.L. 627/1939.

Akl.rot. 5.

D.n:r 862/1939.

Till kriminalavdelningen har inkommit en så lydande promemoria:

"P.M.

till Herr Tredje Polisintendenten.

Konstapeln i tionde vaktområdet n:r 1 Gustaf Arvid Svensson har för undertecknad anmält följande:

I början av juni månad 1938 hade Svensson i egenskap av utredningsman i tionde vaktområdet varit sysselsatt med utredning i anledning av att förre kassören Otto Vilhelm Northen anträffats död i sin bostad, villan Skogdala, stadsägan 3977 i Södertörns villastad den 7 juni samma år. Härunder hade lantbrukaren och nämndemannen John Olsson från Tingsryd, Kronobergs län, såsom ombud för Northens arvingar ombett Svensson att verkställa bouppteckning efter den avlidne. Svensson hade emellertid avböjt förslaget och på Olssons begäran sökt anskaffa någon polisman, som var villig att åtaga sig detta. Konstapeln i tionde vaktområdet n:r 5 Axel Billing hade vid tillfället haft vakttjänstgöring, och då Svensson visste, att Billing tidigare förrättat bouppteckningar, hade han frågat denne, om han ville åtaga sig uppdraget.

och då Billing förklarar sig villig härtill, hade han meddelat Olsson detta. Olsson hade uppdragit åt Billing att förrätta bouppteckningen och boutredningen, och på Billings begäran hade Svensson lovat att biträda därmed, då Billing på grund av uppdragets omfattning ansåg det vara för mycket för honom ensam.

Billing och Svensson hade därefter verkställt uppteckning av boet, vars tillgångar uppgått till c:a 126.000 kronor, däribland en fastighet i Södertörns villastad. Den kontanta behållningen, c:a 536:- kronor, jämte obligationer och värdehandlingar för c:a 112,817:- kronor hade omhändertagits av Svensson, vilken till en början haft alltsammans i sitt förvar. Då Svensson emellertid ansett det olämpligt att förvara penningarna och värdehandlingarna i sin bostad, hade han i augusti månad förhyrt ett kassafack i Göteborgsbankens kontor i Enskede och där inlagt alltsammans, men då Svensson inkallats till militärtjänstgöring i slutet av augusti och bouppteckningen skulle ingivas under hans bortavaro, erhöll Billing nyckel till kassafacket för att kunna disponera över medel till arvskattens erläggande. Då Svensson efter fullgjord militärtjänst återkom till Stockholm i slutet av september, hade Billing omtalat, att han ingivit bouppteckningen och erlagt arvskatten men icke sagt något därutöver. Någon tid senare, troligen i oktober, hade Svensson emellertid kontrollerat de i kassafacket inlagda handlingarna och penningarna och därvid funnit, att en obligation, utfärdad av Konungariket Sveriges Hypotekskassa och lydande å 5.000 kronor, fattades. Billing hade på Svenssons fråga erkänt, att han uttagit obligationen och belånat den men sagt, att det endast skulle vara för några dagar, och att han inom kort skulle återställa obligationen. Då Svensson åter i december månad kontrollerat handlingarna hade ytterligare en obligation av samma slag, som den förstnämnda, och lydande på samma be-

lopp fattats, varjämte 9 st. premieobligationer å nom. 50 kronor stycket saknats. Efter stora svårigheter hade han lyckats träffa Billing, som tydligen sökt hålla sig undan för Svensson, varvid Billing erkänt, att han belånat de två obligationerna hos A/B Svenska handelsbanken mot 5.000 kronor och premieobligationerna hos två olika bankfirmor mot tillhopa 450 kronor. Svensson hade gått i författning om obligationernas och premieobligationernas utlösande, varvid han använt sig av sterbhusets tillgängliga medel, varpå han satt hänglås för den i kassafacket stående plåtlådan. Billing hade sagt, att de penningar, som han erhållit vid belånandet, insatts i en fastighetsaffär, i vilken jämväl hans bröder vore intresserade, och att dessa snart skulle inbetala lånesumman. I december hade Billing rest på semester till sina bröder i Halland, och då han återkommit, hade han ånyo till Svensson försäkrat, att hans bröder skulle inbetala lånesumman, så snart de hunnit belåna en inteckning. Billing hade emellertid icke infriat dessa löften, utan när arvskiftet den 25 mars 1939 förrättades, saknades beloppet fortfarande. Enligt vad Svensson uppgivit hade Billing infunnit sig vid sammanträdet vid arvskiftet och erkänt, att han tillgripit och belånat värdehandlingarna ifråga. Han hade därvid av sterbhuset fått en frist på en månad, räknat från den 25 mars, för beloppets inbetalande. Svensson hade befriats från betalningsskyldigheten och av sterbhuset fått i uppdrag att mottaga eventuell inbetalning från Billing samt att försälja sterbhusets fastighet, stadsågan 3977, i Södertörns villastad.

Billing är född den 30 mars 1897 i Halmstad, anställdes som extrakonstapel den 3 september 1920, befordrades till konstapel i 2:a vaktområdet den 1 april 1921, transporterades till 10:e vaktområdet den 1 november 1923 och erhöll ständigt förordnande som konstapel

den 31 december 1925.

Den 29/7 1922 blev Billing ådömd suspension med tjänstgöringsskyldighet under 2 dagar för obehörigt lämnande av patrulleringslinje;

den 9/10 1922 av Andre Polisintendenten varnad för försummelse i tjänsten;

den 17/1 1923 tilldelad varning för försummelse och oskickligt uppträdande i tjänsten samt

den 6/8 1923 ådömd suspension med tjänstgöringsskyldighet under fyra dagar för olovligt undanhållande från tjänstgöring och försummelse i tjänsten.

.

Förestående P.M. har ingivits efter ärendets fördragande för Herr Polismästaren och inhämtande av hans mening.

Stockholm, tionde vakt-distriktets station den 27 mars 1939.

Ant. Wiklander."

Konstapeln n:r 1/10 Gustaf Arvid Svensson, som är född den 5 november 1904, har uppgivit följande:

Tisdagen den 7 juni 1938 anträffades förre kassören Otto Vilhelm Northen liggande död i sin bostad, villan Skogdala, även betecknad stadsägan 3977 och Forsen 4 i Södertörns villastad inom Brännkyrka församling i Stockholm. Polisen i 10:de vakt-distriktet fick hand om utredningen angående dödsfallet, enär Northen före sin död icke veterligen vårdats av någon läkare, och Northen sålunda tydligen dött helt plötsligt. Svensson, som är utredningsman i 10:de vakt-distriktet, fick tillsammans med en överkonstapel hand om utredningen angående dödsfallet. Under detta sitt utredningsarbete kom Svensson i förbindelse med en avlägsen släkting till Northen, nämndemannen John Olsson från Tingsryd i Kronobergs län. Olssons svärmoder är syster till

Northen. Olsson ombesörjde begravningen av Northen och företrädde till en början i övrigt sterbhuset här i Stockholm. Ett par dagar senare, troligen den 9 juni 1938, uppsökte Olsson Svensson å Enskede polisstation och tillfrågade denne, om han vore villig att åtaga sig boutredningen efter Northen. Svensson förklarade emellertid, att han tidigare varken skött om någon boutredning eller upprättat någon bouppteckning, varför han icke ville åtaga sig uppdraget. Olsson, som förklarade sig önska att en polisman skötte om boutredningen, frågade om Svensson kände till någon kollega, som kunde åtaga sig detta uppdrag. Svensson kom då att tänka på konstapeln Billing i 10:de vaktområdet, om vilken Svensson visste, att han tidigare skött om boutredningar, och namngav Billing för Olsson samt föreslog att de skulle fråga Billing, om denne var villig att sköta om boutredningen. Olsson var omedelbart med på förslaget, och Svensson sammanförde Olsson med Billing, som vid tiden ifråga hade vakttjänstgöring å Enskede polisstation. Alla tre samspråkade därefter i saken, och Billing åtog sig därvid att sköta om boutredningen. Billing förklarade emellertid samtidigt, att han ansåge boet ha så stort omfång, att han helst såge, att han fick hjälp med boutredningen av Svensson. Någon säker uppfattning om hur stora tillgångar det skulle finnas i boet hade visserligen ingen av dem, men släktingarna voro dock av den uppfattningen, att tillgångarna skulle vara rätt så stora. Efter någon tvekan åtog sig Svensson att vara Billing behjälplig med boutredningen. Med Olsson träffades sålunda muntlig överenskommelse om att Svensson och Billing skulle sköta om boutredningen. Något skriftligt avtal därom upprättades emellertid icke. Troligen påföljande dag, troligen fredagen den 10 eller möjligen redan den 9 juni 1938, voro Svensson och Olsson samt tvenne sterbhusdelägare ute vid villa Skogdala, där en hel del värdehandlingar och kontan-

ter tillvaratogos i ett kassaskåp. I kassaskåpet tillvaratogos de värdehandlingar, som finnas upptagna i bouppteckningen samt dessutom ett kontantbelopp på cirka 300 kronor. Sedermera tillvaratog Svensson i en plånbok, som anträffades i en byrålåda, ytterligare en del kontanter, så att kontantbeloppet uppgick till sammanlagt 536:47 kronor. Vid tillvaratagandet av värdepapperen och de c:a 300 kronorna var Billing icke närvarande. Svensson tog hand om alla värdehandlingar och kontanter och medförde desamma hem till sin bostad, där han till en början hade dem förvarade.

Enär sterbhusdelägarna voro många, från början 23 till antalet, och en del voro boende i Förenta Staterna, drog det ut på tiden, innan fullmakter från alla sterbhusdelägarna kunde erhållas för Billing och Svensson. I slutet av augusti ryckte Svensson in för fullgörandet av ett repetitionsmöte i Borås, och före inryckningen hade ännu icke alla fullmakter för Svensson och Billing kommit dem tillhanda. Innan Svensson ryckte in till repetitionsmötet, föreslog han Billing, att de för sterbhusets räkning skulle förhyra ett kassafack i en bank för att där förvara sterbhusets värdepapper. Anledningen till att Svensson föreslog detta var dels att Svensson ansåg värdepapperen ha ett mycket stort värde och att han därför icke ville ha papperen förvarade i sin bostad och dels att Svensson ju skulle rycka ut till tjänstgöring i Borås och Billing för den skull behövde disponera en del av bankböckerna för att kunna eventuellt taga ut medel för erläggande av stämpelkostnader för bouppteckningen. Det kunde nämligen förväntas att fullmakterna från arvingarna i Förenta Staterna skulle komma Billing tillhanda under den tid Svensson var borta, och så fort fullmakterna kommo, skulle Billing erlägga stämpelkostnaderna för bouppteckningen, samtidigt som bouppteckningen inlämnades till Råd-

husrätten. Billing var med på förslaget om att de skulle förhyra ett bankfack, och den 15 augusti 1938 förhyrde Svensson och Billing för O.V.Northens sterbhus, med dispositionsrätt var för sig för Svensson och Billing, ett bankfack i AB. Göteborgs Banks avdelningskontor vid Södertörnsvägen i Enskede. Antingen samma dag eller någon dag senare inlades värdepapperen, upptagna i bouppteckningen, i bankfacket. Vid förhyrandet av bankfacket erhöles de två likadana nycklar, och Svensson fick en nyckel och Billing en. I slutet av augusti ryckte Svensson, såsom ovan sagts, in för fullgörandet av repetitionsmöte i Borås, och i slutet av september, troligen den 26, ryckte han ut efter denna tjänstgöring. Sedan Svensson återkommit hit till Stockholm, erfor han av Billing, att denne lämnat in bouppteckningen och erlagt vederbörliga stämpelavgifter med ett belopp av sammanlagt 7.508 kronor. Billing uppgav, att det varit en del svårigheter med att få allt ordnat med bouppteckningen. Billing talade även om, att han fått tillbaka en del pengar av sterbhusnotarien, enär det blivit överskott på stämpelmedlen till bouppteckningen. Billing lämnade redogörelse för vilka bankböcker efter Northen han använt sig av, då han betalat stämpelavgiften för bouppteckningen. Han talade sålunda om, att han på en bankbok med Göteborgsbanken tagit ut det inestående beloppet, 1.509:80, på en annan bok i samma bank 5.825:95 samt slutligen på en bok med Skånska Banken kronor 505:56. Dessa böcker hade dödats samtidigt som beloppen uttagits. Av det sammanlagda beloppet, 7.841:31 kronor, hade Billing använt 7.508:00 kronor till stämpelavgifterna, varför det skulle återstå ett belopp av kronor 333:31. Billing uppgav, att han fått tillbaka dessa penningar, 333:31, från Rådhusrätten. Av dessa penningar hade Billing använt ett mindre belopp, ungefärligen det belopp, som överskjuter 300 kronor, sålunda cirka 33 kronor, till betalning av annonser, skat-

ter m.m. Det uträknades därför av Svensson och Billing, att Billing skulle ha ett belopp av cirka 300 kronor kvar av de ovannämnda från bank uttagna medlen. Förenämnde Olsson hade en fordran på sterbhuset för begravningskostnader m.m. och på denna fordran var det avtalat, att Olsson skulle ha ett belopp av 300 kronor utöver belopp, som han tidigare erhållit. Det överenskoms nu mellan Svensson och Billing, att Billing skulle per post översända 300 kronor till Olsson och därvid använda de 300 kronorna, han hade kvar av de förenämnda bankmedlen. Sedermera begärde Svensson flera gånger att få postkvittot på de 300 kronorna av Billing, som påstod, att han skickat över pengarna till Olsson men som emellertid samtidigt förklarade, att han icke kunde hitta postkvittot. Svensson fick en hel del andra kvitton på utgifter, som Billing haft för sterbhuset, men postkvittot på 300 kronor lyckades det icke för Svensson att få av Billing. Svensson misstänkte emellertid icke, att Billing själv förbrukat de 300 kronorna, utan trodde till en början, att Billing verkligen översänt penningarna till Olsson, fastän han icke kunde lämna verifikationer på beloppet, alldenstund han icke kunde få tag på postkvittot.

Redan vid något tillfälle innan Svensson ryckte in till sitt repetitionsmöte - tidpunkten kan Svensson icke närmare angiva - det kan ha varit i juni, juli eller augusti - sade konstapeln n:r 20/10 Gustaf Sjöstedt till Svensson, att Sjöstedt fann det egendomligt, att Billing hade så mycket pengar att röra sig med. Detta kände Sjöstedt till, enär såväl Sjöstedt som Billing väro boende i samma hus och därför väl kände till varandra. Svensson hade emellertid icke någon anledning att sätta detta, att Billing skulle ha gott om pengar, i samband med sterbhusutredningen, enär ju Svensson visste, att Billing icke kunde ha några sterbhusmedel att röra sig med vid denna tid, enär Svensson hade hand om tillgångarna hemma i sin bostad.

Billing kunde för övrigt icke ha några av sterbhusets medel i sin hand. Efter det Svensson återkommit från repetitionsmötet eller vid något tillfälle från mitten av oktober till i början av november, sade Sjöstedt ånyo till Svensson, att Billing rört sig med mycket pengar under Svenssons bortovaro. Detta hade Sjöstedt uppmärksammat, enär det icke var vanligt, att Billing hade så gott om pengar. Det var därför icke nödvändigt att det var något större belopp, som Billing innehade, för att Sjöstedt skulle lägga märke därtill. Som Svensson ju hade det medvetandet, att Billing under Svenssons bortovaro haft en del att göra med sterbhusets finanser och att Billing varit till kassafacket och hämtat ut bankböcker, fattade Svensson misstankar om, att Billing möjligen tillgodogjort sig något av värdena i bankfacket. Svensson begav sig därför, omedelbart efter det Sjöstedt nämnt till honom om Billings penninginnehav, till Göteborgsbankens avdelningskontor i Enskede, där han gick igenom värdehandlingarna. Svensson upptäckte därvid, att en Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas $4\frac{1}{2}$ % obligation av år 1933 å nominellt 5.000:- kronor var borta från bankfacket. Svensson åkte omedelbart till Enskede polisstation, där Billing vid tillfället hade vakt, och frågade Billing, vart obligationen tagit vägen. Billing erkände då omedelbart inför Svensson, att han tagit ut obligationen från bankfacket och belånat densamma. Billing uppgav även, att han belånat obligationen mot 3.500 kronor, men han uppgav icke då var han belånat obligationen. Billing uppgav, att det icke varit meningen, att Svensson skulle få reda på lånet av obligationen och att han endast tillfälligtvis velat låna obligationen för att hjälpa en kamrat. Billing förklarade även, att saken omedelbart skulle ordnas och obligationen genast återställas. Svensson trodde till en början, att Billing verkligen skulle ha möjlighet att återställa obligationen och vidtog därför icke några kraftåtgärder

emot Billing. Svensson reflekterade ett slag på att sätta ett hänglås för kassafackets plåtlåda, där handlingarna voro förvarade, för att förebygga att Billing ytterligare tillgrip några handlingar, men Svensson satte icke denna sin tanke i verkställighet utan lät det bero tillsviare med att sätta hänglås för plåtlådan. Svensson kunde icke heller då tänka sig att Billing skulle ha fräckheten att ytterligare tillgripa några värdepapper i bankfacket. Tiden gick, men Billing återskaffade icke obligationen. Svensson uppmanade flera gånger Billing att genast återskaffa obligationen men Billing endast lämnade löften att snarast återställa obligationen. Svensson hoppades emellertid hela tiden, att Billing verkligen skulle återskaffa obligationen.

Lördagen den 26 november 1938 kom förenämnde Olsson upp till Stockholm tillsammans med en sterbhusdelägare från Småland. En överenskommelse hade nämligen träffats om att lösöret i villa Skogdala skulle försäljas i Småland, enär detta kunde väntas inbringa mer än om lösöret försålles i Stockholm. Olsson och sterbhusdelägaren hade sålunda lördagen den 26/11 1938 kommit upp till Stockholm för att avhämta lösöret och sköta om transporten ned till Småland. Tillsammans med Olsson och en del sterbhusdelägare foro Billing och Svensson samma dag ut till villa Skogdala. Under bussresan in till Stockholm från villa Skogdala såg Svensson, då han och Olsson vid Skogshyddan i Enskede stego av bussen, att Billing överlämnade någonting till Olsson, och på Svenssons fråga därom till Olsson förklarade denne, att han erhållit 300 kronor av Billing. Svensson förstod då omedelbart, att de 300 kronor, som Billing överlämnade till Olsson, voro de penningar, som Billing tidigare skulle ha skickat över till Olsson. Billing hade ju även påstått, att han skickat pengarna. På grund av transaktionen med de 300 kronorna tänkte Svensson, att det var bäst att se efter på nytt i bankfacket, om alla papper voro kvar där. Han be-

gav sig därför, antingen samma dag eller möjligen dagen därpå, till banken i Enskede och gick igenom värdepapperen på nytt. Svensson upptäckte därvid dels att ytterligare en Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas $4\frac{1}{2}$ % obligation av år 1933 å nominellt 5.000 kronor var borta ur bankfacket dels ock att nio stycken premieobligationer av år 1933 även voro borta. Svensson förstod då ögonblickligen, att Billing även tagit dessa obligationer. Svensson uppsökte därför omedelbart Billing och frågade honom i saken, därvid Billing genast erkände, att han även tagit nyssnämnda obligationer och belånat desamma. Det är möjligt, fastän Svensson numera icke kan påminna sig detta med bestämdhet, att Billing till en början uppgav, att han hade premieobligationerna hemma i sin bostad och att han sålunda endast hade obligationen å 5.000 kronor belånad. Billing uppgav, att han hade de två 5.000-kronorsobligationerna belånade för sammanlagt 5.000 kronor. Sedermera erkände Billing, att han även belånat premieobligationerna för ett belopp av 450 kronor. Billing lämnade sedermera den uppgiften angående de penningar han erhållit på obligationerna, att han placerat en hel del av pengarna i en fastighet i skärgården. Billing sade även, att hans bröder skulle vara intresserade i fastigheten och att Billing från sina bröder skulle få penningar till att lösa obligationerna med, trots att bröderna givetvis icke hade någon som helst kännedom om att Billing tillägnat sig några obligationer. Billing förklarade även sedermera, att han och hans bröder skulle belåna en inteckning, som bröderna eller en av dem hade i någon fastighet, och att genom denna belåning medel skulle erhållas för utlösen av de ovannämnda obligationerna. Billing uppehöll Svensson vecka efter vecka med löften om att saken omedelbart skulle ordnas, men några pengar kunde Billing icke skaffa. Så småningom började det lida mot den tid, då redovisning måste lämnas, alldenstund boutredningen började vara klar. Svensson kände sig givetvis oerhört hårt pres-

sad av vetskapen om att förenämnda obligationer icke funnos tillgängliga, och Svensson påpekade otaliga gånger för Billing, att det var nödvändigt att penningarna på något sätt anskaffades för att full redovisning skulle kunna lämnas till sterbhusdelägarna. Svensson, som hela tiden hyst den förhoppningen, att Billing verkligen skulle kunna anskaffa medel, hade icke omtalat förhållandet beträffande ~~obligationerna~~ obligationerna för någon av sterbhusdelägarna. Billing fortsatte med att lova att söka skaffa medel till utlösen av obligationerna, och han företog även, enligt egen uppgift, en resa till Halmstad för att enligt uppgift av sina bröder anskaffa medel. Det visade sig emellertid fortfarande omöjligt för Billing att framskaffa några pengar. Försök gjordes även av Billing efter Svenssons tillsägelse att erhålla lån i Tjänstemännens kreditanstalt i n:r 11 Norrlandsgatan men Billing önskade icke taga lån i denna kassa utan ville i stället taga lån i 7:de vakt-distriktets sparkassa. Hänvändelse gjordes även till denna kassa men något lån erhöles icke heller i denna av den anledningen att borgensmän icke kunde erhållas. Slutligen avhandlades det även med 10:de vakt-distriktets sparkassa om lån åt Billing, men även dessa låneförsök strandade på grund av att tillräckligt antal borgensmän icke kunde erhållas. Slutligen bestämde sig Svensson för att anmäla saken för sin distriktschef, kommissarien Wiklander, vilket även skedde.

Det var bestämt, att preliminärt arvskifte skulle ske den 25 mars 1939 och att ett sammanträffande då skulle äga rum mellan en del av sterbhusdelägarna samt Svensson och Billing hos en av arvingarna, fru Stern, boende i n:r 36 Valhallavägen här i staden. Fredagen den 24 mars 1939 kom förenämnde nämndemannen Olsson hit till Stockholm, och Svensson meddelade då denne angående Billings förskingring av de förenämnda obligationerna. Olsson i sin tur meddelade landsfiskalen Ture Liljedahl från Tingsryd, som företrädde

en del arvingar nere i Småland, i saken, därvid överenskommelse träffades, att saken skulle meddelas sterbhusdelägarna vid det tillämnade preliminära arvskiftet den 25 mars 1939. Den 25 mars 1939 vid 11-tiden förmiddagen inställde sig Svensson hos förenämnda fru Stern i n:r 36 Valhallavägen, där då även en hel del sterbhusdelägare samt landsfiskalen Liljedahl infunnit sig. Ett preliminärt arvskifte kom till stånd, i det att sterbhusdelägarna erhöilo en del förskott på sina arv. Billing tillkom även och erkände inför sterbhusdelägarna, att han utan Svenssons vetskap belånat de ovannämnda obligationerna. Billing erhöill en tidsfrist av en månad att ersätta sterbhuset dess förlust. Billing förklarade även, att han skulle försöka att skaffa medel till att ersätta sterbhuset. Svensson fick av sterbhusdelägarna i uppdrag att fortsätta med boutredningen och då försälja fastigheten Skogdala samt även en del aktier, som ännu icke försålts.

För att på alla sätt tillgodose sterbhusets intressen löste Svensson torsdagen den 16 mars 1939 samtliga premieobligationer, som Billing belånat. Vid Aktiebolaget Lånekassan för premieobligationer i n:r 12 Norrmalmstorg löste Svensson sålunda sex premieobligationer med ett belopp av 300 kronor. Någon ränta erlades icke av Svensson för detta lån, enär räntan troligen tidigare betalts. Samma dag löstes de återstående tre premieobligationerna vid Bankirfirman Hansa, n:r 64 Götgatan, med belopp av cirka 155 kronor, därav det över 150 kronor överskjutande beloppet var ränta.

Av samma anledning som ovan sagts, d.v.s. att Svensson ville tillgodose sterbhusets intressen, och dessutom för att Svensson hade i uppdrag av sterbhuset att sälja en del av sterbhusets värdepapper, utlöste Svensson måndagen den 20 mars 1939 med sterbhusets medel de två obligationerna å 5.000 kronor, som Billing belånat i Svenska

Handelsbankens huvudkontor vid Arsenalsgatan. Den ena av dessa två obligationer löstes med ett belopp av 3.500 och den andra med ett belopp av 1.500 kronor. Dessutom tillkom ränta med ett belopp av cirka 35 kronor för båda obligationerna.

I bouppteckningen efter Northen upptogs ett arvode åt Svensson och Billing av 1.000:- kronor för deras arbete med bouppteckningen. Detta bouppteckningsarvode godkändes av Rådhusrätten. På Svenssons del kom ett belopp av 500:- kronor. Av de penningar, likaledes 500:- kronor, som tillerkänts Billing i bouppteckningsarvode, använde Svensson ett belopp av cirka 455:- kronor till utlösen av de ovan nämnda premieobligationerna samt ett belopp av cirka 35:- kronor till betalning av räntor på de ovan nämnda två obligationerna å nominellt 5.000:- kronor, varom ovan nämnts.

Omedelbart efter det Svensson upptäckt, att den sistnämnda obligationen å 5.000 kronor samt premieobligationerna voro försvunna från kassafacket, satte han hänglås för lådan, i vilka handlingarna förvarades i kassafacket, för att på detta sätt förhindra, att Billing ytterligare tillgrip några värdehandlingar. Någon dag omkring den 20 mars 1939 fick Svensson Billings nyckel till kassafacket.

Av konstapeln Svenssons berättelse framgår sålunda, att Billing av sterbhusets värdepapper tillägnat sig dels två stycken Konungariket Sveriges Statshypotekskassas $4\frac{1}{2}\%$ obligationer av år 1933 å nominellt 5.000 kronor och dels nio premieobligationer av år 1933 å nominellt 50 kronor.

Den ena av 5.000-kronors obligationerna har Billing den 9 september 1938 belånat vid Aktiebolaget Svenska Handelsbankens huvudkontor vid Arsenalsgatan mot 3.500 kronor.

Den andra obligationen å 5.000 kronor har Billing den 25 november 1938 belånat mot 1.500 kronor å samma bankkontor.

Tre stycken av premieobligationerna har Billing, enligt Svenssons uppgift, belånat hos Bankirfirman Hansa i n:r 64 Götgatan, och de återstående sex premieobligationerna hos AB. Lånekassan för premieobligationer i n:r 12 Norrmalmstorg. Premieobligationerna belånades till ett sammanlagt belopp av 450 kronor.

Av Svenssons berättelse framgår, att Svensson med sterbhusets medel utlöst de två obligationerna à 5.000 kronor med ett sammanlagt belopp av 5.000 kronor. Vidare framgår av Svenssons berättelse att räntorna för dessa sistnämnda obligationer betalats med medel, som Billing tillerkänts i arvode för sitt uppdrag att upprätta bouppteckning. Slutligen framgår även av Svenssons berättelse, att premieobligationerna utlösts med nyssnämnda Billings arvode och att även räntorna för premieobligationslånet betalats därmed.

Med stöd av förestående har det sålunda ansetts, att O.V.Northens sterbhus gjort en förlust genom Billings transaktioner med 5.000 kronor. Konstapeln Svensson har uppgjort en tablå över den förlust, som arvingarna efter Northen lidit genom bristen på 5.000 kronor. Denna tablå har överlämnats till kriminalavdelningen och bifogas detta undersökningsprotokoll såsom bilaga 1. Denna bilaga upptager även fullständiga namnuppgifter och adressuppgifter på delägarna i dödsboet. Av bilagan framgår även hur mycket varje sterbhusdelägare kan anses ha förlorat genom bristen på 5.000 kronor.

Svensson har även till kriminalavdelningen överlämnat de två lånehandlingarna beträffande Billings belåning av de två obligationerna à 5.000 kronor. Dessa lånehandlingar bifogas detta undersökningsprotokoll såsom bilaga 2 och 3.

Av bilaga 2 framgår, att polismannen Axel Billing, Huddingevägen 433, Älvsjö 2, den 9 september 1938 mot 3.500

kronor belånat en Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 4½ % obligation av år 1933 å nominellt 5.000 kronor i Svenska Handelsbanken.

Av bilaga 3 framgår, att polismannen Axel Billing, Huddingevägen 433, Älvsjö 2, den 25 november 1938 mot 1.500 kronor belånat en Konungariket Sveriges Stadshypotekskassas 4½ % obligation av år 1933 å nominellt 5.000 kronor i Svenska Handelsbanken.

Onsdagen den 29 mars 1939 klockan 10.10 infördes förenämnde poliskonstapeln n:r 5/10 Axel Billing å kriminalstationen av kriminalkonstaplarna Tor Henrik Stjernström och Gustaf Paul Hallberg, som rapporterade, att de kort förut anhållit Billing å Liljeholmens polisstation för att höras angående förenämnda brottsliga förfarande.

Vid förhör å kriminalstationen inför överkonstapeln Erik August Lönn i närvaro av kriminalkonstapeln Stjernström har Billing erkänt, att han belånat de ovan nämnda obligationerna samt för egen räkning använt sig av de medel han genom belåningen erhållit. Billing uppgav vid förhöret angående sina levnadsomständigheter och i saken närmare följande:

Om sig: Han är född den 30 mars 1897 i Halmstads stadsförsamling, Hallands län, samt son till framlidne maskinisten Gustaf Billing och dennes likaledes framlidna hustru Hilma Sofia, född Olsson.

Billing är född inom äktenskapet och uppfostrad i sitt föräldrahem. Undervistelsen i föräldrahemmet genomgick han fullständig folkskola och konfirmerades år 1911 i Halmstads kyrka. Från år 1911 till i november 1914 var Billing anställd såsom trädgårdselev i P. Nilssons handels-trädgård i Halmstad. I november 1914 tog han fast anställning vid Hallands regemente i Halmstad. Han avancerade vid

regementet till korpral efter att ha genomgått korpral-
skolan. I november 1916, då hans anställningskontrakt ut-
gick, slutade han vid regementet, och under vintern 1916-
1917 var han sedan anställd som grovarbetare vid AB. Järn
& Betong i Malmö. Sommaren 1917 var Billing anställd som
vaktmästare å Strandhotellet i Båstad. Hösten samma år
erhöll han inkallelse till krigstjänstgöring vid Hallands
regemente, och under sin tjänstgöring där tog han ånyo fast
anställning vid regementet till den 1 november 1918. Under
denna sin sista anställning vid regementet genomgick han
furirskola och blev befordrad till furir. Sedan han i no-
vember 1918 slutat sin anställning, erhöll han anställning
som expeditör hos firman Paul Berghaus & C:o i Göteborg,
där han arbetade till sommaren 1920. Under sommarmånaderna
1920 var Billing sedan utan arbete. Den 3 september 1920
erhöll Billing anställning vid Stockholms poliskår som
extrakonstapel. Den 1 april 1921 blev Billing tillförord-
nad och samtidigt ordinarie konstapel i 2:dra vaktdistrik-
tet. Den 1 november 1923 transporterades han till 10:de
vaktdistriktet, där han fortfarande tjänstgör. Den 31 de-
cember 1925 erhöll Billing ständigt förordnande som konsta-
pel.

Billing är gift, sedan 1937 kyrkoskriven i härva-
rande Brännkyrka församling, senast i n:r 433 Huddingevä-
gen, Örby, där han är boende å nedra botten, telefon Örby
527.

Billing medgiver, att han blivit ådömd de tjänste-
bestraffningar, varom redogörelse lämnats i den ovan intag-
na promemorian från 10:de vaktdistriktet.

I saken: Sedan flera år tillbaka, åtminstone se-
dan år 1925, har Billing åtagit sig boutredningar åt olika
personer. Detta har oftast varit åt bekanta och genom re-
kommendation. Det har dessutom någon gång förekommit, att
Billing under sin tjänstgöring å polisstationer i Brännkyr-

ka erhållit boutredningsuppdrag av personer, som kommit in å polisstationen och gjort förfrågningar, om någon där kunde åtaga sig boutredningsuppdrag. Billing är fullt förtrogen med att göra boutredningar och upprätta bouppteckningar, åtminstone vad det gäller mindre dödsbon.

Billings
ekonomiska för-
hållanden och
skulden till
dåliga eko-

Redan i början av sin anställning vid Stockholms Poliskår hjälpte Billing en hel del kollegor till att erhålla lån, genom att han skrev på borgensförbindelser åt dem. Genom att en del av dessa kollegor icke fullgjorde sina betalningsskyldigheter på sina lån, fick Billing utbetala rätt så stora belopp för dem. Redan år 1922, sålunda efter det han endast varit cirka 2 år i tjänst, ingick han äktenskap, och han nödgades då även själv upplåna en hel del penningar för att kunna klara sina utgifter, alldenstund lönen på grund av de förenämnda utbetalningarna för hans kamrater icke räckte till för hans och familjens uppehälle. Redan från början av sin anställning i Poliskåren fick Billing sålunda dragas med dålig ekonomi. År 1927 blev en då 5-årig son till Billing svårt skadad vid en trafikolycka, i det att gossen blev påkörd av en droskbil och fick svåra skador i huvudet. På grund av dessa skador blev gossens förståndsutveckling icke normal, och Billing nödgades låta taga in sonen på ett särskilt hem, Slagsta hem för sinnesslöa barn. Senare blev gossen överflyttad till ett liknande hem vid Karlslund i Väsby, där gossen, som nu är 16 år gammal, fortfarande vårdas. För denna sonens vård har Billing fått vidkännas stora kostnader, och detta har varit en bidragande orsak till, att hans ekonomi blivit dålig. För närvarande har Billing skulder, uppgående till ett belopp av cirka 600 kronor. I två av polisens sparkassar har Billing ett belopp av cirka 145 kronor sammanlagt samt ytterligare i en tredje kassa något mindre belopp. Några kassa- eller banktillgodohavanden i övrigt har icke Billing. Han har icke heller några andra

tillgångar.

På grund av sina ekonomiska bekymmer och bekymren för sin förenämnde son har Billing under sista åren ibland fallit för frestelsen att söka tröst genom användande av alkohol. Fastän Billing icke direkt varit bunden av alkoholbegär, har han dock under de sista åren ibland besökt restauranter, där han fått sprit. Bruket av alkohol har verkat lugnande på Billing och gjort, att han tillfälligtvis under påverkan av alkohol icke tänkt så mycket på sina bekymmer. Restaurantbesöken ha emellertid kostat rätt mycket, och förorsakat, att Billings ekonomi blivit än mer undergrävd. Då sålunda Billing under sina boutredningar fått hand om medel för sterbhus, har det varit snubblande nära för honom att använda dessa medel för egen räkning, men han har alltid tidigare motstått frestelsen och alltid hållit sterbhusmedlen skilda från sina egna. Det var sålunda först i och med det att han fick hand om sterbhuset efter nedannämnde diversearbetaren Ernst Johan Edvard Norén, som han föll för frestelsen att låna av honom anförtrodda medel och förbruka dem för egen räkning.

E.J.E.No-
sterbhus.

I slutet av november 1937 hade polisen i Enskede hand om utredningen angående diversearbetaren Ernst Johan Edvard Noréns död. Norén hade anträffats död i sin bostad, n:r 379 Tyresövägen, och som Norén veterligen icke kort före sin död gått under behandling hos någon läkare, måste utredning genom polismyndighetens försorg verkställas. Särkerligen var det den 24 november 1937, som Norén anträffats död, och redan någon eller några dagar efter denna dag fick Billing av en av den avlidnes bröder, antingen timmermannen Albert Erenius Norén eller timmermannen Ernfrid Emanuel Norén, båda då boende å stället Bergholm, Skarpnäck, Enskede, i uppdrag att sköta om boutredningen och upprätta bo-uppteckningen efter diversearbetaren Norén. Den överkonsta-

pet

na,

ad.

ldsta
pplan
-ds

pel, som hade han om dödsfallsutredningen, gav säkerligen den avlidnes arvingar besked om att Billing nog skulle kunna åtaga sig boutredningen, detta då säkerligen på framställd fråga om, vart de skulle kunna vända sig för att få boutredning verkställd. Billing åtog sig boutredningen och lät även genom en begravningsbyrå ombesörja begravningen av den döde. Förutom den avlidnes förenämnda två bröder funnos ytterligare fem syskon till den döde, varför sammanlagt sju arvingar funnos. Alla arvingar utom de förenämnda två bröderna voro bosatta utom Stockholm, men Billing kan numera icke påminna sig deras namn eller adress. Efter erhållet uppdrag verkställde Billing sedermera fullständig boutredning. Under boutredningen fick Billing hand om dels ett kontantbelopp å 1.930 kronor, som anträffats av de två i Stockholm boende bröderna i den dödes bostad, dels ock två sparbanksböcker med ett innestående belopp av sammanlagt cirka 4.000 kronor. Billing erhöll fullmakt att säga upp och utkvittera beloppen på sparbanksböckerna. Den ena sparbanksboken var en motbok med Stockholms stadssparbank, och på denna var innestående ett belopp av cirka 3.200 kronor. Den andra boken utgjordes av en postsparbanksbok, och på denna var innestående ett belopp av cirka 800 kronor. Med stöd av sin fullmakt sade Billing upp bankmedlen och utkvitterade desamma för sterbhusets räkning. Efter det sterbhusets alla skulder och utgifterna för begravning m.m. betalats, skulle det återstå ett belopp av cirka 4.620 kronor, som sålunda skulle delas mellan de sju sterbhusdelägarna. Bouppteckningen var klar någon gång fram på nyåret 1938, men Billing kan icke närmare ange tiden för boupp-teckningens inlämnande, och han kan icke heller säga, när det skulle vara klart med boskiftet.

Redan någon dag efter det Billing fått hand om boutredningen beträffande Noréns sterbhus, fick Billing det förenämnda kontantbeloppet, 1.930 kronor, av den dödes två

bröder i Stockholm. Penningmedlen hade Billing avskilda för sig i ett särskilt kuvert hemma i sin bostad i Örby. Då Billing fick hand om penningarna, var det ju i slutet av en månad, och Billings hela avlöning var då förbrukad, så att han icke alls hade några egna medel. På grund av förenämnda orsaker blev Billing därför svårt frestad att använda sig av en del av medlen, som han hade hand om, för egen räkning. I tanke att återställa beloppet den 1 december 1937, då Billing skulle få ut sin avlöning, tog han någon dag i slutet av november 1937 ett mindre belopp av Noréns sterbhusmedel ur det kuvert, där han hade desamma förvarade. Hur dessa penningar, som troligen uppgingo första gången till ett belopp av 10 kronor, förbrukades av Billing, kan han numera icke påminna sig. Troligen lånade Billing därefter ytterligare en del penningar av sterbhusmedlen i slutet av november 1937. Hur mycket han tog av sterbhusmedlen före den 1 december 1937, kan han icke påminna sig, och han kan ej heller säga, vartill han använde penningarna. Den 1 december 1937, då han fick ut sin avlöning, visade det sig, att avlöningen behövdes för dels hushållsutgifter och dels för betalning av smärre skulder m.m. Billing blev sålunda icke i tillfälle att återställa de medel han tagit av sterbhusmedlen, men han hoppades, att han skulle kunna göra det längre fram. Längre fram i december månad 1937 fortsatte Billing att taga av Noréns sterbhusmedel, och sedan han fått ut bankmedlen på sparbanksböckerna, fortsatte han att taga även av dessa penningar. Under november och december 1937 samt fortsättningsvis under år 1938 tog Billing olika penningbelopp av sterbhusmedlen, och så småningom visade det sig, att han tagit sammanlagt 3.300 kronor av sterbhusmedlen ifråga. Dessa penningar hade han då förbrukat dels vid besök å restauranter, dels till betalande av smärre skulder och dels till betalande av andra personliga utgifter. Vid något tillfälle sommaren 1938 var boutredning

bet

na,

ad.

ldsta
pplan
-25

en klar i så måtto att det kunde överblickas hur mycket varje sterbhusdelägare skulle ha. Det beräknades då, att de sju syskonen till den avlidne skulle ha ett belopp av cirka 660 kronor vardera. På grund av att Billing förbrukat cirka 3.300 kronor av sterbhusmedlen för egen räkning, kunde han emellertid icke lämna redovisning till den avlidnes samtliga syskon. Vid något tillfälle under högsommaren 1938 betalade han emellertid till de förenämnda två bröderna i Stockholm deras andelar med ett belopp av sammanlagt cirka 1.320 kronor. Ingen av syskonen hade då hos Billing gjort någon framställning om, att arvskifte skulle ske. Till de fem syskonen utom Stockholm kunde emellertid icke någon redovisning lämnas av Billing. Den avlidnes två bröder i Stockholm hade begärt, att Billing skulle lämna redovisning till arvingarna utom Stockholm genom att sända dem tillkommande arvsmedel per post till var och en av dem. Detta lovade Billing även att göra. Vid något tillfälle i september månad 1938 fick Billing ett brev från en av den avlidnes systrar med förfrågan om anledningen till att syskonen utom Stockholm ännu icke erhållit sina andelar av arvet. Det var nu, som Billing lät belåna en av de Northens sterbhus tillhöriga obligationerna å 5.000 kronor, varom nedan närmare förmäles.

Northens

En dag i början av juni månad 1938, säkerligen den 7 juni, anträffades förre kassören Otto Vilhelm Northen död i sin bostad, villan Skogdala, även betecknad stadsägan 3977 och Forsen n:r 4, i Södertörns villastad. Enär Northen kort före sin död veterligen icke vårdats av någon läkare måste utredning verkställas angående dödsfallet av polisen i 10:de vaktområdet. Någon dag eller några dagar senare, då Billing hade vakttjänstgöring på Enskede polisstation, kom konstapeln n:r 1/10 Gustaf Arvid Svensson in i vakt-rummet till Billing, och frågade om denne var villig att åtaga sig utredningen angående Northens dödsbo. Billing ha-

ldsta
pplan
-ds

de då icke någon närmare kännedom om dödsfallet. Svensson berättade för Billing, att en representant för arvingarna, nämndemannen John Olsson från Tingsryd i Kronobergs län, bett Svensson om att taga hand om boutredningen eller lämna uppgift på någon annan polisman, som skulle kunna sköta om boutredningen och upprätta bouppteckning. Svensson, som icke själv velat åtaga sig boutredningsuppdraget, hade då namngivit Billing. Billing förklarade sig villig att åtaga sig boutredningen, och Svensson sammanförde Billing med Olsson. Olsson talade om för Billing och Svensson, att det gällde en stor boutredning, enär tillgångarna i boet voro stora. Olsson nämnde vid tillfället icke något bestämt belopp för tillgångarna i boet, men det är möjligt att Svensson nämnde något därom. Svensson hade nämligen vid utredningen angående dödsfallet fått taga hand om en hel del värdehandlingar efter den döde och på så sätt fått kännedom om vilka värden Northen efterlämnade. Enär Billing fick kännedom om, att utredningen skulle röra sig om rätt stora belopp, förklarade han, att det vore lämpligast, att Svensson och Billing tillsammans åtago sig boutredningen, enär det dels skulle bli mycket skrivarbete och det dels skulle vara mer betryggande att vara två personer, som hade hand om utredningen, då det gällde större belopp. Svensson förklarade sig villig att biträda med boutredningen, och en muntlig överenskommelse träffades med Olsson om att Svensson och Billing skulle sköta om hela boutredningen. Vid detta nu ifrågavarande tillfälle fick Billing kännedom om, att Svensson redan tidigare av sterbhusdelägarna fått hand om en hel del värdepapper och att Svensson hade dessa i sitt förvar hemma i sin bostad.

Någon tid efter det Svensson och Billing åtagit sig uppdraget att verkställa boutredning, föreslog Svensson, att de skulle förhyra ett kassafack för att där förvara sterbhusets värdehandlingar och kontanter. Svensson tyckte nämligen, att det var obehagligt att ha så mycket värde-

papper hemma i sin bostad. Billing var genast med på förslaget, och Svensson förhyrde antingen i eget namn eller i sterbhusets namn ett kassafack i Göteborgsbankens avdelningskontor vid Södertörnsvägen i Enskede. Förhyrandet av bankfacket skedde säkerligen den 15 augusti 1938. Sterbhusets värdehandlingar och kontanta medel inlades sedermera omedelbart av Svensson i kassafacket, men Billing var icke närvarande, då värdehandlingarna och kontanterna lades in där. Svensson fick ut tvenne nycklar till bankfacket ifråga. Dessa nycklar voro likadana. Billing fick en nyckel och Svensson behöll för sin del en. Svensson och Billing kunde sålunda, oberoende av varandra, komma in i bankfacket. Billing fick icke någon förteckning av Svensson över de värdehandlingar och kontanter, som lades in i kassafacket, men Billing såg, att Svensson innehade en förteckning över värdehandlingarna. Förteckningen ifråga upptog dels aktier, dels obligationer av olika slag, dels bankböcker och dels kontanter till ett belopp av cirka 350 kronor. Billing fick även kännedom om att värdepapperens sammanlagda värde skulle uppgå till ett belopp av mellan 100.000 och 120.000 kronor. Billing kan emellertid icke påminna sig den exakta summan.

I enlighet med de fullmakter, som Billing och Svensson så småningom erhöilo av sterbhusets samtliga delägare, sammanlagt från början 23 personer, började Svensson och Billing att värdera dödsboets tillgångar i och för upprättande av bouppteckning. De voro sålunda bland annat vid flera tillfällen ute i villan Skogdala och värderade lösöret. Sedermera erhöill Billing även av Svensson en specifikation över samtliga aktier och obligationer, som tillhörde sterbhuset, och denna specifikation överlämnade Billing till en bekant banktjänsteman för värdering av värdepapperen. Billing fick även av banktjänstemannen uppgift om värdepapperens värde. Svensson och Billing upprättade

sedermåra en bouppteckning örer samtliga sterbhusets tillgångar och skulder, men Billing kan numera icke påminna sig slutbeloppen för tillgångarna och skulderna. Svensson hade för övrigt mest hand om papperen, varför Billing för sin del icke tittade så mycket på desamma.

I slutet av augusti träffades en överenskommelse mellan Svensson och Billing om att Billing skulle sköta om inlämnandet av bouppteckningen vid Stockholms Rådhusrätt och i samband därmed erlägga stämpelavgiften. Svensson skulle nämligen i september månad 1938 ha semester och fullgöra ett värnpliktsmöte, varför Svensson själv icke kunde vara med och sköta om bouppteckningens inlämnande och stämpelavgiftens erläggande. I enlighet med överenskommelsen lämnade Billing i början av september in den uppgjorda bouppteckningen till Stockholms Rådhusrätt, och han erhöi från Rådhusrätten en skrivelse, som berättigade honom att av sterbhusets bankmedel utfå postremissväxlar på stämpelbeloppet. Dessa postremissväxlar voro ställda på Stockholms Rådhusrätt och uppgingo till ett belopp, som beräknades täcka stämpelavgifterna. Troligen uppgingo de till ett belopp av cirka 8.000 kronor sammanlagt. På grund av att arvingarna efter Northen voro många och en del av dem bosatta i Amerika och på grund av att nya fullmakter måste anskaffas, samt dessutom en överföring av en del aktier verkställas, dröjde det länge innan ett boskifte kunde ifrågakomma. En bidragande orsak till att ett uppskov måste ske med bodelningen var även att en av sterbhusdelägarna avled och att bouppteckningen efter denna sterbhusdelägare först måste upprättas, innan bodelning i Northens sterbhus kunde ske.

Såsom ovan nämnts hade Billing under tiden november 1937 - augusti 1938 förbrukat 3.300 kronor av sterbhusmedel efter diversearbetaren Ernst Johan Edvard Norén. Såsom ovan nämnts erhöi Billing i september månad 1938 påstötning från

en av arvingarna efter Norén om att redovisning önskades. De fem utom Stockholm boende arvingarna efter Norén undrade givetvis över, att de icke erhållit någon utdelning, all- denstund de två i Stockholm boende erhållit full redovis- ning. När sålunda Billing i september månad 1938 blev av- krävd redovisning för de fem nyssnämnda sterbhusdelägarna, kände han sig givetvis pressad att på något sätt skaffa me- del till redovisning till dem. Billing kom då att tänka på, att han skulle kunna låna värdepapper ur sterbhuset Northens bankfack för att genom belåning av dessa papper skaffa me- del till att gottgöra de fem delägarna i Noréns sterbhus. Så småningom mognade denna tanke, och en dag, troligen i början av september 1938 (9 september), begav han sig så- lunda till Göteborgsbankens avdelningskontor i Enskede, där han i sterbhuset Northens kassafack tog ut en obligation, utfärdad av Konungariket Sveriges Stadshypotekskassa och lydande å ett belopp av 5.000 kronor. Obligationen stoppa- de Billing på sig, varefter han omedelbart begav sig till Svenska Handelsbankens Huvudkontor vid Arsenalsgatan, där han belånade obligationen mot ett belopp av 3.500 kronor. Vid belåningen uppgav Billing sitt namn, sin titel och sin adress. Han fick även underteckna en lånehandling, se bila- ga 2. Sedan Billing sålunda utfått 3.500 kronor för obliga- tionen, sände han redovisning till de förenämnda fem delä- garna i Noréns sterbhus, till vilka han sålunda översände ett belopp av sammanlagt 3.300 kronor. Han hade då lämnat full redovisning till samtliga delägare i Noréns sterbhus. Av beloppet 3.500 kronor återstod ett belopp av 200 kronor. Dessa penningar förbrukade Billing vid restaurantbesök och till betalning av småskulder.

Då Svensson i början av oktober 1938 återkom från sin militärtjänstgöring, talade Billing om för honom, att han tagit den förenämnda obligationen från bankfacket och belånat densamma mot 3.500 kronor. Billing talade däremot

icke om, för vilket ändamål han använt beloppet. Billing förklarade emellertid, att han skulle försöka låna upp penningar för att lösa ut obligationen och återställa densamma. Svensson, som givetvis var nervös över att Billing tagit en obligation och belånat densamma, frågade sedan ofta Billing, om denne icke snart kunde återskaffa penningarna. Vid ett av dessa tillfällen, då Svensson förfrågade sig hos Billing angående obligationen, uppgav Billing, utan att det fanns något underlag för denna uppgift, att han placerat penningarna, som han erhållit för obligationen, i en villa i skärgården. Dessutom hade Billing vid ett tillfälle till Svensson, att han trodde, att han möjligen skulle kunna få låna penningar av sina bröder. I samband därmed uppgav Billing, att bröderna hade en del in-teckningar, på vilka de möjligen skulle kunna erhålla penningar, och skulle Billing sedermera kunna få låna dessa penningar av bröderna. Det fanns icke heller något som helst underlag för dessa Billings uppgifter beträffande sina bröder och deras möjlighet att anskaffa penningar, utan Billing lämnade dessa uppgifter enbart för att vinna tid och för att lugna Svensson. I verkligheten såg Billing sig icke någon utväg att skaffa penningar till att återlösa obligationen. Svensson hoppades tydligen ändock, att Billing skulle lyckas återskaffa obligationen.

Vid något tillfälle i slutet av september 1938, då Billing ville ha penningar till restaurantbesök, begav sig Billing till bankkontoret i Enskede och tog ut tre premieobligationer, Svenska Statens av 1933 års emission nominellt till ett belopp av 50 kronor ur bankfacket. Dessa tre obligationer belånade han sedan under uppgivande av rätt namn och adress å pantlånekontoret vid Långholmsgatan för ett belopp av 150 kronor. Penningarna förbrukade han sedan till restaurantbesök. Någon tid därefter, troligen

i början eller medio av oktober 1938 tog Billing ut återstående sex premieobligationer av samma emission ur bankfacket och belånade dem å samma pantlånekontor mot ett belopp av 400 kronor. Även dessa penningar förbrukade Billing vid besök å restauranter.

Såsom tidigare nämnts hade Billing ensam i uppdrag att sköta om bouppteckningens inlämnande till Rådhusrätten och att betala stämpelavgifterna för densamma. Sedan denna stämpelavgift per postremissväxel inlevererats till Rådhusrätten och stämpelavgiften uträknats, blev det ett belopp av cirka 300 kronor över, vilka penningar sålunda icke åtgingo till stämpelavgifterna. Dessa 300 kronor fick Billing ut kontant i Rådhuset av sterbhusnotarien. Svensson hade kännedom om, att Billing erhållit dessa 300 kronor av sterbhusnotarien. Förenämnde Olsson hade för sterbhusets räkning haft en del utgifter i samband med begravningen av Northen, och dessa sina utgifter skulle Olsson ha likvid för. Svensson sade då till Billing att skicka det nyssnämnda beloppet om cirka 300 kronor till Olsson, och Billing förklarade sig skola göra detta. Billing hade emellertid då redan förbrukat även dessa 300 kronor dels till restaurantbesök och dels till andra löpande utgifter för skuldbetalning m.m. Billing ville icke tala om för Svensson, att han förbrukat beloppet om cirka 300 kronor. Som Billing saknade medel till att översända beloppet om cirka 300 kronor till Olsson, kom han på tanken att taga ytterligare något värdepapper i sterbhuset Northens bankfack för att sedan belåna papperet ifråga och erhålla medel till gottgörande av Olsson. En dag i slutet av november (den 25 november 1938) begav Billing sig sålunda till Göteborgsbankens avdelningskontor i Enskede, där han öppnade sterbhusets bankfack, till vilket han fortfarande hade nyckeln kvar, varefter han ur facket tog ytterligare en obligation, utfärdad av Konungariket Sveriges Stadshypoteks-

kassa och lydande på ett belopp av nominellt 5.000 kronor. Denna obligation stöppade Billing på sig och begav sig därefter omedelbart till Svenska Handelsbankens huvudkontor vid Arsenalsgatan, där han belånade obligationen i eget namn mot ett belopp av 1.500 kronor, som han fick ut kontant. Även vid detta tillfälle fick Billing skriva under en lånehandling, se bilaga 3, vilken han undertecknade med sitt namn, och uppgav han även sin titel och sin adress på lånehandlingen. Någon dag senare voro förenämnde nämnde-mannen Olsson samt ett par sterbhusdelägare i Northens dödsbo här i staden för att sköta om flyttning av en del lösöre från villa Skogdala till Småland, där lösöret skulle säljas. Svensson och Billing voro med till villa Skogdala och på hemresan därifrån hade de sällskap på bussen med Olsson. Då Olsson och Svensson skulle stiga av bussen vid Skogshyddan i Enskede, överlämnade Billing 300:- kronor av de nyssnämnda 1.500 kronorna, som han erhållit för den sistnämnda obligationen, till Olsson. Sedan sålunda Billing överlämnat 300 kronor till Olsson, återstod av de 1.500 kronorna ett belopp av 1.200 kronor.

I tanke att återställa premieobligationerna i bankfacket utlöste Billing med ett belopp av sammanlagt cirka 575 kronor, därav det över 550 kronor överskjutande beloppet i räntor, de nio premieobligationerna från pantlånekontoret vid Långholmsgatan. Han använde sig därvid av de förenämnda 1.200 kronorna, varefter sålunda därefter återstod ett belopp av cirka 625 kronor. De återstående cirka 625 kronorna förbrukade Billing dels till restaurantbesök och dels till betalning av småskulder m.m.

De utlösta premieobligationerna behöll Billing hemma i sin bostad, och det blev sålunda icke av för honom att lägga tillbaka obligationerna i bankfacket. I början av december voro de 625 kronorna förbrukade, och Billing kom då på tanken att genom belåning av premieobligationerna skaffa

sig penningar. En dag i början eller i medio av december 1938 begav han sig sålunda till lånekassan för premieobligationer i huset n:r 12 Norrmalmstorg, där han mot ett belopp av 300 kronor och under uppgivande av rätt namn och bostad belånade sex obligationer. Kort därpå belånade han de återstående tre premieobligationerna mot ett belopp av 150 kronor hos bankirfirman Hansa vid Götgatan. Premieobligationerna belånades sålunda för ett belopp av sammanlagt 450 kronor. De vid belåningen av premieobligationerna erhållna penningarna förbrukade Billing under sin semester i december månad 1938. Han reste nämligen under sin semester till sina syskon i Halmstad, och de 450 kronorna förbrukade han för egen del till resor och till sitt uppehälle.

I slutet av november 1938 upptäckte Svensson, att sistnämnda obligation på 5.000 kronor var borta ur kassafacket, och då Svensson tillfrågade Billing i saken, medgav Billing, att han tagit ut obligationen ur kassafacket och belånat densamma. Billing uppgav även då till Svensson, att han nog skulle kunna skaffa medel till att lösa ut obligationen. I december månad 1938 upptäckte Svensson även, att premieobligationerna voro borta, och på Svenssons fråga medgav Billing, att han tagit ut även dessa obligationer ur kassafacket och belånat dem. Även nu ställde Billing i utsikt att han skulle kunna lösa ut obligationerna och återställa dem. Billing fick visserligen fortfarande behålla sin nyckel till kassafacket, men Svensson anskaffade ett hänglås för den plåtlåda, i vilken sterbhusets värdehandlingar voro förvarade, varför Billing sedan icke hade någon möjlighet att komma åt några ytterligare handlingar i bankfacket.

Då Svensson tydligen så småningom förstod, att Billing icke kunde skaffa några medel till att lösa ut de förenämnda obligationerna, meddelade Svensson förenämnde Olsson angående Billings transaktioner. Den 25 mars 1939 skulle

ett preliminärt arvskifte ske, men Billing hade intill den dagen icke någon möjlighet att återskaffa obligationerna eller anskaffa penningmedel för utlösen av desamma. Den 25 mars sammanträffade en hel del av sterbhusdelägarna hos en av arvingarna, fru Stern, boende i n:r 36 Valhallavägen, 3 trappor upp, och Billing inställde sig då där och erkände, att han tillgripit de förenämnda värdehandlingarna och belånat desamma. Billing lovade att ersätta sterbhuset för förlusten, och han fick även en månads anstånd för att inom denna tid försöka skaffa medel därtill. Billing hade tänkt sig att få hjälp av några kamrater för erhållande av ett lån, på vilket han sedermera skulle kunna göra avbetalningar. Dessa avbetalningar hade han tänkt sig kunna ske genom avdrag på hans lön genom intressekontorets försorg. Före anhållandet var Billing emellertid icke i tillfälle att tala med någon kamrat eller annan om erhållande av ett lån.

Billing saknar nu helt och hållet medel till att ersätta sterbhuset dess förlust.

Billing och Svensson blevo tillerkända ett belopp av 1.000 kronor i bouppteckningsarvode. Någon överenskommelse om, hur mycket de skulle erhålla utöver detta belopp, för boutredningsarbetet i övrigt, hade icke träffats med sterbhusdelägarna, men Svensson och Billing hade tänkt skriva en särskild räkning på ett belopp av 1.500 kronor för detta arbete. Sålunda skulle på Billings del belöpa sig ett belopp av 750 kronor. Sistnämnda belopp kunde icke anses oskäligt, all den stund Billing för sin del hade mycket arbete ute i villa Skogdala för ordnandet av lösöret. Någon räkning på sistnämnda belopp skrevs emellertid aldrig av Billing och Svensson. Billing önskar, att om möjligt 750 kronor avdragas på den skuld, han häftar till sterbhuset.

Med Billings medgivande har Svensson använt ett belopp av 490 kronor av de 500 kronor, som Billing tillerkänts i bouppteckningsarvode, för utlösen av de förenämnda

premieobligationerna samt till betalning av räntor för de ovannämnda obligationslånen.

Sedan undersökningsprotokollet hit färdigskrivits, hava konstaplarna Svensson och Billing beretts tillfälle att genomläsa sina ovan i detta undersökningsprotokoll intagna berättelser, därvid de förklarar desamma vara riktigt återgivna i enlighet med deras uppgifter.

Ovan i detta undersökningsprotokoll omnämnda timmermännen Albert Eurenus Norén, född den 15 december 1896, och Ernfrid Emanuel Norén, född den 12 maj 1893, båda boende å gården Bergholm, Skarpnäck, ej telefon, samt anställda vid Stockholms stads småstugebyrå, n:r 24 Herkulesgatan, telefonanrop "Stadens Trädgårdsstäder", blevo den 6 april 1939 gemensamt hörda å arbetsplatsen av kriminalkonstapeln Tor Henrik Stjernström, varvid de i saken berättade följande:

Den 24 november 1937 erhöilo de genom polisen i Brännkyrka meddelande om, att deras broder, diversearbetaren Ernst Johan Edvard Norén, blivit funnen död i sin bostad i huset n:r 379 Tyresövägen. Redan samma dag begåvo sig bröderna till den avlidne broderns bostad, där de sammanträffade med en överkonstapel, som tagit hand om undersökningen beträffande dödsfallet. Sedan undersökning verkställdes av polismyndigheten, frågade bröderna Norén den å platsen varande överkonstapeln, om denne kände till någon poliskonstapel, som kunde åtaga sig boutredningen efter deras avlidne broder. Överkonstapeln sade då till bröderna Norén att vända sig till poliskonstapeln Billing, som brukade åtaga sig boutredningar. Dagen därpå, den 25 november 1937, sammanträffade bröderna Norén med konstapeln Billing varefter de i sällskap begåvo sig till den avlidnes bostad

ipet

na,

ad.

aldsta
ppplan

-ds

för att tillvarataga dennes tillhörigheter, enär Billing lovat att åtaga sig boutredningen. Bland den avlidnes tillhörigheter funno de nu dels 1.930 kronor i kontanter, dels en postsparbanksbok med innestående 1.200 kronor och dels en sparbanksbok med Stockholms stads sparbank med innestående troligen 3.400 kronor. Kontanterna och sparbanksböckerna överlämnades sedan i boutredningsmannen Billings förvar. Den avlidne broderns övriga tillhörigheter, som saknade värde, togo bröderna Norén hand om. Begravningen skötte Billing om. Under första delen av år 1938 uppsökte bröderna Norén vid flera tillfällen Billing för att erhålla sin arvedel, men Billing kom alltid med allmänna undanflykter. Den 29 juni 1938 besökte bröderna Norén ånyo Billing, som då förklarade, att bröderna Norén skulle få sina arvedelar. Något arvsskifte i egentlig mening kom aldrig till stånd. Billing överlämnade vid ovan nämnda tillfälle kronor 627:40 till vardera av bröderna Norén, och förklarade Billing, att det beloppet var dem tillkommande arvedel. De hade sig bekant, att de övriga 5 sterbhusdelägarna, fru Elin Eriksson, Eriksdal, Rimbo, fru Hilma Jansson, Beateberg, Rö, fru Betty Norrman, Pålstro, Kårsta, fru Berta Lindberg, Solhem, Sättraby, och lantbrukaren Denis Norén, Källberget, Sättraby, genom brev tillfrågat Billing, huruvida icke de kunde erhålla sina arvedelar, då sterbhusdelägarna, som bodde i Stockholm, erhållit sina. Bröderna Norén hade sig även bekant, att de övriga sterbhusdelägarna, omkring en månad efter sedan de själva erhållit sina arvedelar, medelst postanvisningar erhöilo arvedelarna, som för deras räkning även belöpte sig till kronor 627:40 vardera.

Bröderna Norén förklarade, att de icke hade några ansvars- eller ersättningsyrkanden mot Billing i saken, då de erhållit sina arvedelar och förklarat sig nöjda.

Bi. 3

pet

na,

ad.

ldsta
ppplan
-ds

Av den förenämnda tablån, bilaga 1, framgår det, vilka sterbhusdelägarna i O.V. Northens dödsbo äro.

De under V. 1, V. 2 och V. 3 i nämnda tablå upptagna sterbhusdelägarna, fru Frida Kristina Björkman, fru Alma Teresia Stern och herr Bror Gideon Pettersson, hava i bifogade skrivelser, bil. 4, 5 och 6, förklarat, att de icke ha något yrkande i saken.

Landsfiskalen Ture Liljedahl i Tingsryd har av Stockholms Rådhusrätt förordnats såsom god man för de i tablån, bilaga 1, upptagna sterbhusdelägarna, som äro bosatta utom Sverige.

Samtliga sterbhusdelägare i Northens sterbhus samt nyssnämnde landsfiskalen Ture Liljedahl i Tingsryd ha genom skrivelser från kriminalpolisen underrättats om, att målet mot Billing förekommer till handläggning vid Stockholms Rådhusrätts femte avdelning tisdagen den 11 april 1939.

Av bifogade avskrifter av fullmakter, vilka bifogas i en akt såsom bilaga 7, framgår det, att Billing haft fullmakt av sterbhusdelägarna att närvara och sterbhusdelägarnas rätt bevaka vid bouppteckningen efter f. kassören Otto Vilhelm Northen.

En avskrift av bouppteckningen efter Northen bifogas såsom bilaga 8.

Av bifogade förordnande, bilaga 9, framgår det, att Billing den 31 december 1925 av Överståthållarämbetet meddelades ständigt förordnande såsom konstapel i Stockholms stads polisdistrikt.

.....

Billing har, såvitt känt är, icke tidigare varit för brott tilltalad eller straffad.

.....

Billing har förnekat, att han gjort sig skyldig till

pet

na,

ad.

ldsta
ppplan
-ds

Pris 3

- 35 -

något ytterligare brott, och någon anmälan om brott, för-
vilket Billing skäligen kan misstänkas, föreligger icke
heller för närvarande vid kriminalavdelningen.

Stockholm som ovan.

Lin. S. M.

pet

na,

ad.

ldsta
pplan
-dS